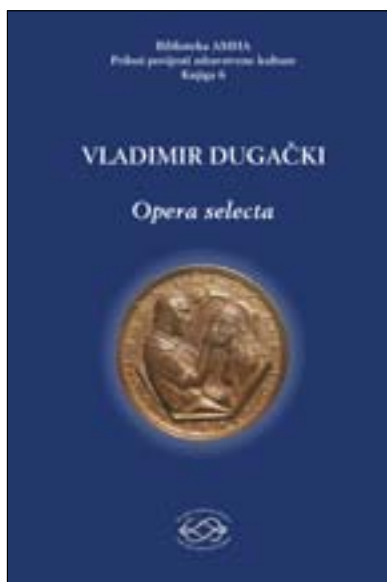

Vladimir Dugački OPERA SELECTA

Hrvatsko znanstveno društvo za povijest zdravstvene kulture, Medicinski fakultet Sveučilišta u Rijeci, Rijeka, 2010., Biblioteka AMHA, Knjiga 6., urednik Ante Škrobonja, 154 stranice, format: 24 cm.

Velik je i hvalevrijedan znanstveni i stručni pothvat i ostvarenje Biblioteke AMHA da među Prilozima povijesti zdravstvene kulture uvrsti izbor iz odabranih radova prim. dr. Vladimira Dugačkog (Zagreb, 1939.) pod naslovom *Opera selecta*.

Još u našim studentskim danima divio sam se predanosti i marljivosti Vladimira Dugačkog te je postao i moj uzor kao član Kluba narodnog zdravlja *Andrija Štampar*, a poslije član Savjeta *Liječničkog vjesnika* i Hrvatskoga društva za medicinsko nazivlje Hrvatskoga liječničkog zbora. Dugački je bio i član Kluba demonstratora i urednik *Medicinara*, a postat će poslije i član uredništava više medicinskih časopisa – *Acta ophthalmologica iugoslavica*, *Ophthalmologia Croatica* i *Liječničke novine*, glasila KBC-a *Naše novine*, AMHA-e, časopisa Medicinskog fakulteta *Mef.hr*. Član je *Société Internationale d'Histoire de la Médecine* i *Julius Hirschberg Gesellschaft für Geschichte der Augenheilkunde*. S Mirkom Draženom Grmekom objavio je III. svezak Hrvatske medicinske bibliografije, knjige 1919–1940. (JAZU,

Zagreb, 1984.). Suradnik je Leksikografskog zavoda Miroslav Krleža, tvrtke Pro Lexis i drugih kuća koje rade na leksikografskim izdanjima.

Nakon što je diplomirao na Medicinskom fakultetu u Zagrebu 1964., izabran je za asistenta Instituta za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti JAZU-a te Katedre za histologiju i embriologiju MEF-a, zatim je liječnik Ustanove za hitnu medicinsku pomoć – Zagreb, a od 1972. do 2004. specijalist Klinike za očne bolesti KBC-a Zagreb. Član je Družbe braće hrvatskog zmaja, višestruko odlikovan.

Izbornici radova za ovu knjigu bili su prof. dr. sc. Ante Škrobonja i prof. dr. sc. Stella Fatović Ferenčić, znanstvena savjetnica, voditeljica Odsjeka za povijest medicine pri Zavodu za povijest prirodnih, matematičkih i medicinskih znanosti HAZU-a.

Uvršteno je dvanaest vrhunskih radova iz povijesti medicinske publicistike, posebno njezine leksikografije i terminologije; povijesti oftalmologije. U svim se radovima na osobit način ističe doprinos hrvatskih liječnika medicinskoj znanosti i praksi te povijest zagrebačkih bolnica i drugih znanstvenih ustanova.

Za povijest zdravstvenih institucija u Zagrebu i općenito razvoja institucionalizacije hrvatske medicine četiri su priloga posebno važna: *Zakladna bolnica na Jelačićevu trgu u Zagrebu, 1804.–1931.*, *Prvo stoljeće djelovanja zagrebačke Bolnice milosrdnih sestara (1846.–1946.)*, *Proces institucionalizacije hrvatske medicine do Prvoga svjetskog rata* i *Medicinska nastava u Zagrebu prije otvorenja Medicinskog fakulteta*.

Dva su rada nezaobilazan doprinos istraživanju hrvatske medicinske leksikografije: *Belostenčev 'Gazophylacium' kao zdravstveni savjetnik i izvor hrvatskoga medicinskog nazivlja* i *Razvoj hrvatske medicinske leksikografije do kraja Drugog svjetskog rata*.

Istaknute ličnosti predmet su autorova zanimanja u tri priloga: *Prof. dr. Ljudevit Jurak – žrtva borca za znanstvenu istinu*, *Prof. dr. Eduard Miloslavić – osnivač Zavoda za sudsku medicinu na zagrebačkom Medicinskom fakultetu* i *Hrvatski prvenci o naravi i zdravlju – naš najstariji zdravstveni časopis*, časopis koji je pokrenuo dr. Đuro Augustinović.

Za povijest oftalmologije u Hrvatskoj posebno značenje imaju dva autorova priloga: *Liječenje očnih bolesti u našoj pučkoj medicini* i *Razvoj oftalmologije u Hrvatskoj do Drugog svjetskog rata*.

Prilog pod naslovom *Posljednji dani hrvatskog vođe Stjepana Radića*, objavljen na samom kraju knjige, pravi je povijesnomedicinski specifikum.

Tako će ovaj izbor iz velikog objavljenog znanstvenog opusa prim. dr. Vladimira Dugačkog ostati trajno zabilježen na još jednome mjestu kako bi poslužio budućim istraživačima, a to je djelo više nego zaslužio svojom kvalitetom i svestranošću.

Naporan rad dr. Dugačkog u arhivima okrunjen je ovom knjigom i ostat će trajan spomenik ovog izvanrednog pregooca u izučavanju i očuvanju naše medicinske baštine.

Prim. dr. sc. Ljubomir Radovančević